

forming of migratory policy in Ukraine on the basis of close collaboration of all subjects of migratory policy are developed.

Keywords: migratory policy, labour streams, migratory space, factors of migratory policy..

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Наказ Президента України «Про основні напрями соціальної політики 1997– 2000 рр.» від 18.10.1997 р. № 1167; Указ Президента України «Про основні напрями соціальної політики на період до 2004 р.» від 24.05.2000 р. № 717/2000.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua – назва з екрану.
2. Зовнішня трудова міграція населення України: обстеження/ за ред. Українського центру соціальних реформ, Держкомстату України. – К.,-2009.- [Електронний ресурс].- режим доступу: [http:// openukraine.org/doc/BK-MIGR-END.pdf](http://openukraine.org/doc/BK-MIGR-END.pdf).
3. Ивженко Г. Вынужденное возвращение украинцев на родину порождает массу проблем // Независимая газета. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа : (http://www.ng.ru/courier/2008-12-08/12_ukraina.html). – Название с экрана.
4. Сирина Т. На реках вавилонских-2 // Зеркало недели /Власть. 2008-2009. 27 декабря 16 января. № 49 (728).– [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [http://www. zn.ua/1000/1550/650947](http://www.zn.ua/1000/1550/650947). – Название с экрана.
4. Влияние экономического кризиса на миграционные тенденции и миграционную политику в Российской Федерации и регионе Восточной Европы и центральной Азии. Аналитический доклад / Официальный сайт Международной организации по миграции. Бюро по международной организации в Москве.– [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.iourussia.ru>. -/ 31 марта 2009.– Название с экрана.
5. IMF Balance of Payments Statistics. August 2007. World Bank. World Development indicators DataPase, April 2008.
6. Van Eeghen, W. Migration Policy Options for Migration Management. World Bank: Europe and Central Asia Region, 2009. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://gdln-migration.googlegroups.com/web/Willem+Presentation>. – назва з екрану.

УДК 65.012.34

ІНФОРМАЦІЙНО-ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Нечай О. О., ст. викладач кафедри міжнародних економічних відносин Запорізького національного технічного університету

Вступ. Головною тенденцією розвитку логістики в сучасному промисловому виробництві стає знаходження нових факторів її ефективності та утворення якісно нової стратегічної інноваційної системи – інтегрованої логістики.

Найбільш яскраво це проявляється не тільки в міжфункціональній координації усередині фірми, але й подоланням міжфірмових, міжгалузевих меж в ефективних інтегрованих логістичних ланцюгах. Передумовами для інтегрованого логістичного підходу є:

1. Нове розуміння механізмів ринку і логістики як стратегічного елемента в реалізації і розвитку конкурентних можливостей підприємства.
2. Реальні перспективи і тенденції з інтеграції учасників логістичних ланцюжків між собою, розвитку нових організаційних форм – логістичних мереж.
3. Технологічні можливості в сфері новітніх інформаційних технологій, що відкривають принципово нові можливості для управління всіма сферами виробничо-комерційної діяльності [5].

Інтегрована логістика має наступні особливості, які впливають на ефективність:

- формування й використання ключових компетенцій які припускають особливо ефективне сполучення ресурсів, якими конкуренти не розташовують;
- збереження стабільних ключових компетенцій у довгостроковій стратегічній перспективі.

У науковій літературі, у працях Б.Анікіна, П. Дракера, А. Кальченко, Є. Крикавського, В. Кузнєцова, В. Николайчука, М. Окландера, О. Тридіда багато йшлося про можливості інтеграції логістики та маркетингу, логістики та фінансів, разом з тим майже недослідженою залишається проблема інтеграції логістики та інформатики, хоча класики інтегрованої логістики Д. Бауерсокс і Д. Клосс справедливо підкреслюють: «Фірми з передовими логістичними системами вважають, що дешевше за допомогою інформації шукати оптимальні рішення, чим здійснювати неоптимальні переміщення запасів» [1, с. 572].

Таким чином, в умовах формування інформаційного суспільства особливо важливим стає створення інтегрованих інформаційних систем, стосовно до яких інформація трактується як найважливіший ресурс, що забезпечує досягнення цільових показників промислового підприємства. У цьому зв'язку **метою статті** є розробка теоретичних і практичних рекомендацій з управління інформаційними ресурсами, створення єдиного інформаційного простору на промислових підприємствах.

Основний матеріал. При розгляді питання про логістичне управління підприємством більшість авторів виділяють інформаційні потоки як окремий вид потоку. Так, під інформаційним потоком розуміється: потік

повідомлень в усній, письмовій (паперова, електронна) та іншій формі, генерований початковим матеріальним потоком у цій логістичній системі між ланкою логістичної системи або логістичною системою і зовнішнім середовищем і призначений для реалізації управлінських функцій [7].

Інші автори визначають його як сукупність повідомлень, що циркулюють у логістичній системі, між логістичною системою і зовнішнім середовищем та необхідні для управління і контролю за логістичними операціями [7]. Окремі з них його визначають як сукупність неподільних квантів інформації, що виникають і циркулюють усередині логістичної системи або між логістичною системою і зовнішнім середовищем та необхідних для проведення логістичних операцій і для контролю за їх ходом [6].

При цьому під логістичною інформацією розуміють інформацію, що існує і циркулює в різних об'єктах економічної (виробничо-збутової) діяльності у процесі виробництва, розподілу та споживання товарів і послуг, які мають істотне значення для управління цією діяльністю [8].

Як визначення ролі інформаційних потоків (інформації, інформаційного обміну) в логістичній системі та функціонального призначення інформаційного потоку висуваються такі положення: інформаційний потік є вторинним, продукуючим матеріальним потоком. Він зменшує невизначеність при прийнятті рішень, забезпечує інтеграцію всіх видів логістичної діяльності і рівнів логістичного управління та координацію матеріальних потоків [7]. Інформаційні потоки є тими «нитками» на які «нанизуються» всі елементи логістичної системи. При цьому інформація є частиною логістичного сервісу та збільшує гнучкість при прийнятті рішень про використання матеріальних ресурсів. Інформаційний обмін найбільше впливає на дві сфери логістики: прогнозування й управління замовленнями.

1. До основних характеристик (атрибутів) інформаційного потоку зараховують: джерело, адресат, напрям руху, спосіб кодування, отримання, швидкість передачі, загальний обсяг переданої інформації, номенклатуру переданих повідомлень, тип даних, інтенсивність і швидкість передачі інформації, закритої від несанкціонованого доступу, вимогами до каналу передачі інформації.

2. Запропоновані класифікаційні ознаки інформаційних потоків [4, с. 102], наведені на рис. 1.

3. Єдиний термін який визначає підсистему логістичної системи, що управляє рухом потоків логістичної інформації, авторами не вироблений. Це і «логістична інформаційна система» (далі – ЛІС) [1] і «інформаційна система логістичного управління» (далі – ІСЛУ) [2], і «інформаційна логістична система» (далі – ІЛС) [5].

4. При цьому ЛІС визначається як інтерактивна структура, що складається з персоналу, устаткування і процедур (технологій), об'єднаних зв'язаною інформацією, використовуваною логістичним менеджментом для планування, регулювання, контролю й аналізу функціонування логістичної системи [1].

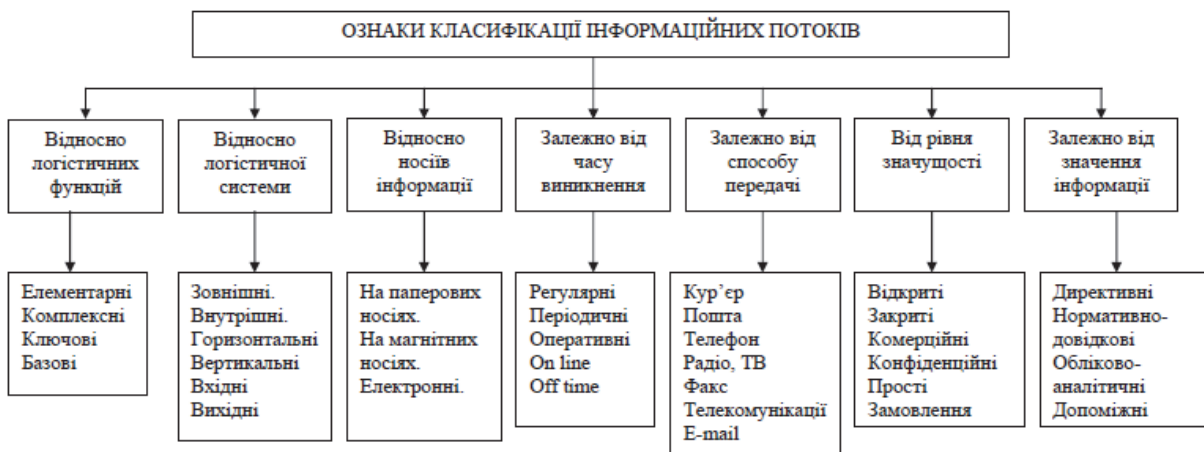


Рис. 1. Класифікація інформаційних потоків у логістичній системі

ІСЛУ є підсистемою логістичної системи, що є сукупністю певним чином організованих, перетворюваних і взаємопов'язаних потоків інформації, необхідною для адекватного виконання логістичних функцій [2, 5].

Всі автори звертаються у своїх працях до питання методики побудови інформаційних логістичних систем [3, 5]. Наведені в літературі дані не дають змогу виділити окремі методичні підходи, тому можна лише узагальнити теоретичні положення, викладені в окремих літературних джерелах.

Для створення ІЛС на рівні промислових підприємств необхідно сформулювати модель такої системи із застосуванням логістичного підходу. Для цього необхідно провести аналіз системи управління виробництвом і побудувати структурну модель підприємства. При цьому структурна модель повинна містити два основні елементи: виробничі потужності та засоби організації матеріального потоку.

Потім у структурі підприємства виділяються буферні (де предмет праці перебуває в стаціонарному стані) і технологічні частини (де предмет праці перебуває в русі). При цьому охоплюється весь життєвий цикл. Далі визначається, які конкретно дані мають бути зібрані, опрацьовані й передані для забезпечення оптимального управління матеріалопотоком. Дані збираються на кожен об'єкт і на межах буферних і технологічних зон встановлюються пункти узагальнення і передавання інформації. Групи даних повинні

включати такі дев'ять інформаційних елементів для кожного предмета праці: тип предмета постачання; кількість (обсяг); походження предмета постачання; його місце розташування; час прибуття в пункт розміщення; час відправки з пункту розміщення; система транспортування; час транспортування; резервування.

Далі отримані дані розподіляються за двома комп'ютерними системами. Перша система веде контроль за потоком матеріалів і здійснює управління. Друга система управляє безпосередньо виробництвом і стежить за заділами матеріалів, рівень яких визначається вимогами процесу виробництва.

Наявність розвиненої інформаційної структури виробництва забезпечує дві сторони загального логістичного процесу. По-перше, ця система дає змогу обслуговувати виробничі процеси, що складаються з субпроцесів. Горизонтальна інтеграція інформаційного обслуговування субсистем дає можливість пов'язати воедино інформацію і забезпечити нею матеріальний потік в ланцюзі надходжень товарів і сировини, попередньої їх обробки, монтажу, перевірки та збуту. Горизонтальна інтеграція також дає змогу органічно пов'язати матеріальні і товарні потоки із загальною системою планування й управління на рівні виробництва і фірми.

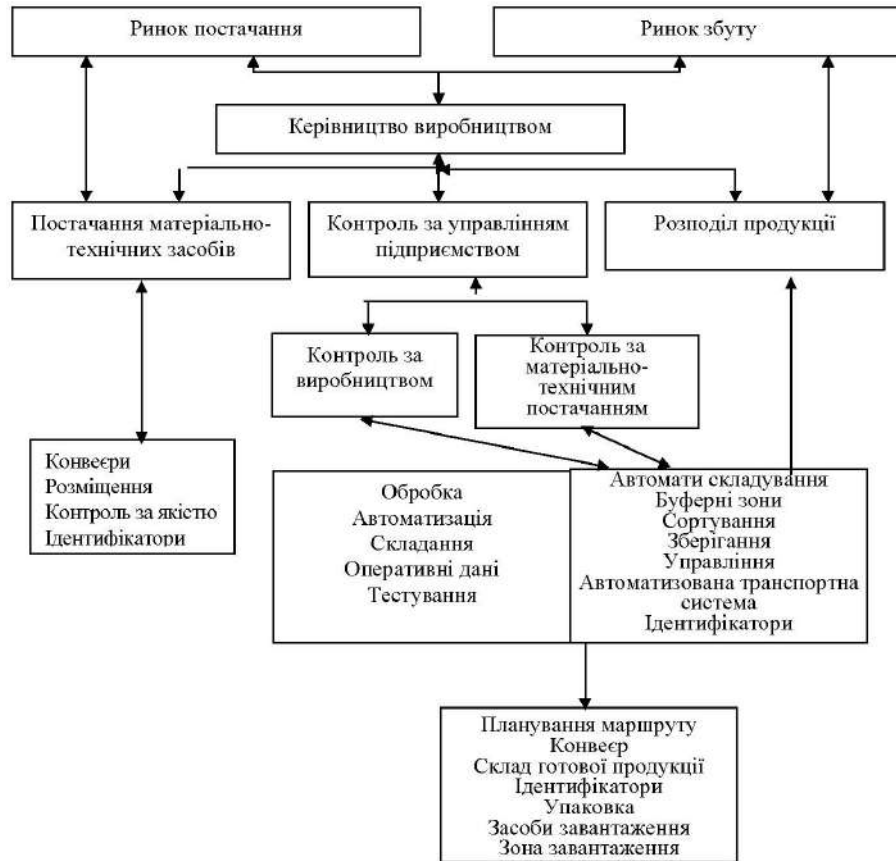


Рис. 2. Організація інформаційно-логістичної системи на промисловому підприємстві

В ідеальному випадку це забезпечує можливість того, що жодне відповідне рішення про виробничий процес не може бути прийняте і реалізоване без співвідношення його із загальною стратегією фірми та цілями виробництва.

Для інформаційної підтримки збутової діяльності підприємства необхідна така інформація: історія ринку збуту; прогнози динаміки ринку й обсягу збуту; конкуренція (історія, аналіз); частка на ринку (історія й аналіз); ціни та ціноутворення; витрати; моделі ринку; контроль за діяльністю персоналу; джерела запитів переходу на новий продукт; реєстр покупців; аналіз рекламної діяльності; розрахунки, пов'язані із збутовою діяльністю; шлях замовлення: рух рахунків та інших документів.

Виходячи з вищенаведеного, ми запропонували типову схему організації ІЛС на промисловому підприємстві (рис. 2).

Виділені такі особливості поданої системи: всепроникність (її каналами і датчиками пронизані всі рівні і по горизонталі і по вертикалі); жорстка ієрархічність (рівні управління чітко окреслені і несуть відповідальність за покладені на них функції); функції зовнішніх зв'язків надані лише певному рівню ієрархії. Зовнішніми агентами системи є ринок постачання і ринок збуту.

Негативною рисою викладених авторами сучасних методичних підходів є відсутність чіткого уявлення про механізм узгодження логістичних інформаційних функціональних підсистем, створених для кожної з функціональних сфер логістики. Також у працях не тільки не розглядається питання критеріїв ефективності функціонування ІЛС, але й немає чіткого визначення ІЛС, не визначена мета її створення [3].

Виходячи з цього, ми пропонуємо елементи методики побудови інформаційної системи логістичного управління (ІСЛУ). ІСЛУ забезпечує функціонування інформаційних потоків у процесі логістичного управління

промисловим підприємством. Ми відзначаємо необхідність використання інформації для прийняття рішень. При цьому слід запропонувати два принципи адекватного формування інформаційних потоків: дані повинні збиратися максимально близько до тієї ділянки виробничо-збутової діяльності, де відбуваються події, що є їх джерелом; дані мають подаватися у вигляді, придатному для їх перетворення й зіставлення.

З цією метою ми запропонували систему ієрархії інформації в логістиці (рис. 3). ІСЛУ повинна забезпечувати горизонтальну (між функціональними підсистемами) і вертикальну (між рівнями ієрархії) інтеграцію логістичної системи. Ключовим питанням логістичного управління є організація потоку, що забезпечує отримання своєчасної й адекватної інформації про ситуацію на ринку.

РІВНІ ІЄРАРХІЇ	Вищий рівень управління виробничо-збутовою діяльністю	Інформація для вироблення стратегії та політики прийняття рішень
	Середній рівень керівництва виробничо-збутової діяльності	Управлінська інформація для планування та прийняття конкретних рішень
	Контроль та управління операціями виробничо-збутової діяльності	Інформація для планування та контролю операцій, які реалізують прийняття рішень
	Поточний контроль за виконанням виробничо-збутової діяльності	Інформація для відповіді на запитання, для виконання спеціальних робіт

Рис. 3. Ієрархія використання інформації в логістиці

Інформаційні потоки потрібно формувати таким чином, щоб відповідати на такі запитання: чим викликана необхідність даної інформації? На яку внутрішню інформацію можна розраховувати, наскільки вона повна й достовірна? Які реальні дані зовнішньої інформації можна фактично отримати, яким чином і яку вторинну інформацію можна достовірно використовувати? Яку техніку, кадри і ресурси можна застосувати при створенні та використанні інформаційних потоків? Які вимоги до рівня оперативності отримуваної інформації і до її достовірності?

Інформаційні потоки в ІСЛУ мають: взаємодіяти один з одним; бути взаємопов'язані (у тому числі й причинно-наслідковим зв'язком); бути впорядковані (визначена ієрархія підпорядкованості і систематизовані взаємозв'язки); у сукупності володіти властивістю інтегрувати.

Виходячи з цього, нами запропонована типова структурна декомпозиція ІСЛУ (рис. 4).

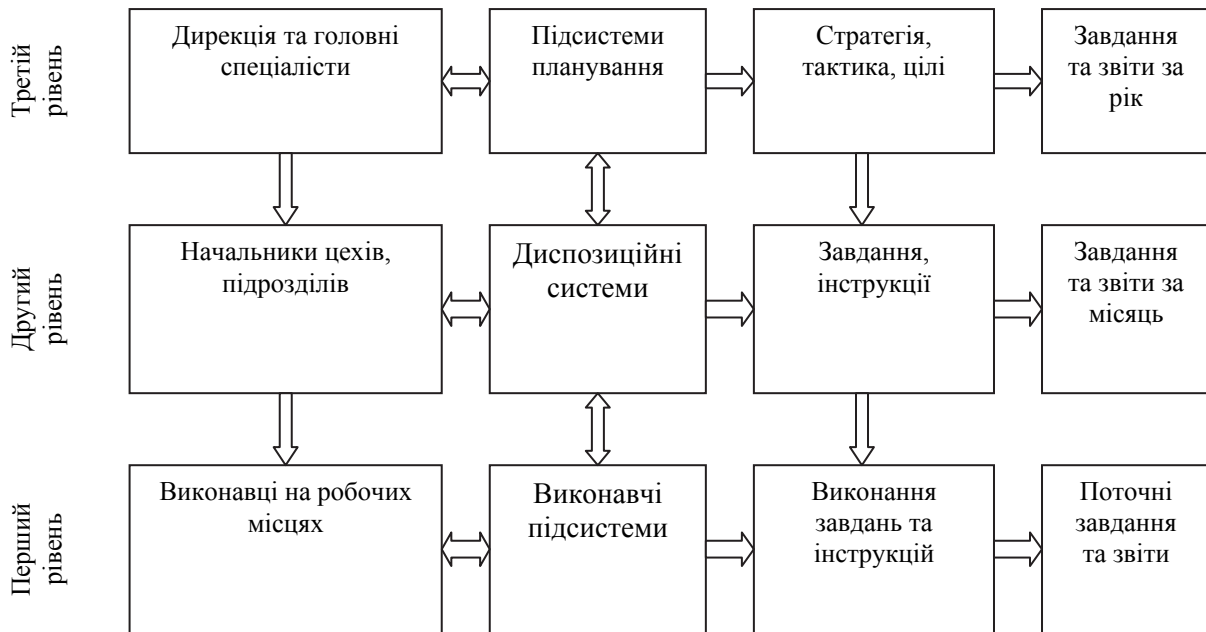


Рис. 4. Схема декомпозиції структури ІСЛУ

Всі інформаційні процеси пропонуємо розділяти на три різновиди: цілепокладання (вибір і формулювання цілей); планування (процес розробки розгорненої в часі послідовності майбутніх дій); регулювання (процес, що забезпечує фактичне проходження в реальному масштабі часу виробничо-збутової діяльності відповідно до складених планів).

Таким чином, аналізуючи існуючі думки, виділяючи в них несуперечливі загальні судження та висловлюючи власний погляд, автор дотримується наступних **висновків**:

- Інформаційні потоки є основним елементом інформаційно-логістичної системи підприємства.
- На основі запропонованих теоретико-методичних положень: базової структури ІЛСП, класифікації інформаційних потоків, критеріїв функціонування ІЛСП в наступному можлива розробка набору положень і рекомендацій, виконання яких необхідне для організації ІЛСП на промисловому підприємстві.

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены сущность и классификация информационных потоков предприятия. Предложены теоретико-методические основы построения информационных логистических систем. Приведена типовая структурная декомпозиция информационной системы логистического управления на предприятии.

Ключевые слова: информационная логистическая система, информационный поток, интегрированная логистика, промышленное предприятие.

РЕЗЮМЕ

У статті розглянуто сутність та класифікація інформаційних потоків підприємств. Запропоновано теоретико-методичні основи побудови інформаційних логістичних систем. Наведено типову структурну декомпозицію інформаційної системи логістичного управління на підприємстві.

Ключові слова: інформаційна логістична система, інформаційний потік, інтегрована логістика, промислове підприємство.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Бауэрсокс Д.Дж., Клосс Д.Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок: Пер. с англ. – М: ЗАО «Олимп Бизнес», 2001. – 640 с.
2. Болт Г. Дж. Практическое руководство по управлению сбытом: Пер. с англ. / Под ред. Ф.А. Кружикова. – М.: Экономика, 1991. – 271 с.
3. Глогусь О. Логістика: Навч. посіб. для студ. економ. спец. – Тернопіль, 1998. – 160 с.
4. Дыбская В.В. Управление складом в логистической системе / В.В. Дыбская. - М.: КИА центр, 2000.-129 с.
5. Ефективність інтегрованої логістики. – Режим доступу: <http://www.masters.donntu.edu.ua/2008/fem/mishenko/library/doc7.htm>
6. Мельник А.Ф. Прогнозування і регулювання економічного і соціального розвитку регіону: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1992. – 240 с.
7. Теория автоматического управления: Учебник для машиностроит. спец. вузов / В.Н. Брюханов, М.Г. Коссов и др.; Под ред. Ю.М. Соломенцева. – 2-е изд. – М.: Высшая школа, 1999. – 268 с.
8. Экономика и бизнес / Под ред. Камаева В.Д. – М.: Высшая школа, 1993. – 463 с.
9. Эклунд К. Эффективная экономика – шведская модель: Пер. со швед. / Авт. предисл. В.В. Попов, Н.П. Шмелев; Научн. ред. А.М. Волков. – М.: Экономика, 1991. – 349 с.

УДК 330.341.4

КАТЕГОРІЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ

Парсяк В.Н., д.е.н., професор, Національний університет кораблебудування,
Кочетова І.Ю., здобувач, Національний університет кораблебудування

Постановка проблеми. Економічні реформи, започатковані в Україні – довгоочікувані та актуальні, насправді – пригальмовують тільки-но розпочавшись. Лише ледачий не долучився до визначення причин з яких відбувається саме так і вже усі висловлені пропозиції заслуговують на узагальнення та систематизацію. Певні, що багатьох проблем можна було запобігти, якщо б з самого початку домовились про ключові дефініції. Але, вважаємо, що і тепер зробити це не пізно.

Докорінна зміна соціально-економічного устрою, що відбулася в Україні на перетині ХХ-ХХІ сторіч, ознаменувалася безпрецедентними за потужністю і наслідками тектонічними зрушеннями, які стрімко поширилися більш ніж половиною території Європи та Азії, зайнятої свого часу колишнім Радянським Союзом та його сателітами. Їх зовнішні ознаки – різноманітні. Один з прикладів, – незрівнянна з минулим кількість невеликих підприємств, частка яких, за останніми відомостями Державної служби статистики, складає 99,4 % від загального числа. На них зайнято 4580,9 тис. працівників (або 58,1 %). Серед інших: створення інститутів ринкової економіки, матеріалізація дії закону попиту та пропозиції (складно навіть уявити потребу, яку не можливо було б задовольнити при достатній платоспроможності покупця), поляризаційне розшарування мешканців за рівнем добробуту, тотальна комерціалізація нашого життя (радикальні прояви якого, без сумніву, – корупція й хабарництво). Схожі посування, між тим, не припиняються й дотепер, спалахуючи то політичними катаклізмами на кшталт так званих «кольорових» чи «SMS-революцій», то вибухами невдоволення внутрішньою політикою урядів, як це було з руйнівниками парканів у центрі Києва, або з учасниками руху «Захопи Уолл-стріт», що набирає оберти у США.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Свого часу, експерти Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) ідентифікували економіку двадцяти дев'яти країн Центральної та Східної Європи, Балтії та Середньої Азії, такою, що перебувала, на той період, у процесі переходу від минулого до майбутнього. Дослідження рівня перетворень в Україні, виконані за методикою ЄБРР станом на 2010 р, знайшли відбиток на діаграмі (рис. 1).